

Kratke novice

Povezanost v Alpah / dynAlp-Climate

Št. 20 / 2009

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

Povezanost v Alpah

dynAlp-climate ...S.1

Pogled s strani: mobilno – z veseljem, a tudi trajnostno! ...S.2

Občine si zaslužijo posebno pozornost ...S.2

Kaj je novega v občinah ...S.3

Prireditve ...S.3

dynAlp-climate

Cilji varstva podnebja: politično pozicionirani in aktivni ...S.4

Uspešen prenos znanja iz Vorarlberga v Francijo...S.4

Mednarodna konferenca o podnebjju ...S.4

Bralni nasvet ...S.4

Drage članice in člani našega omrežja,

pozorni bralci in bralke glasila ste zagotovo že opazili, da je DYNALP² sredi leta nadomestil nov projekt dynAlp-climate in to ne le v praksi, temveč tudi na papirju! Nova podoba glasila bo poskrbela za večjo preglednost in več užitkov pri branju, obenem pa bo to začetek novega obdobja, ki bo v znamenju novega projekta dynAlp-climate, s katerim bo Omrežje občin spodbujalo tako podnebjju prijazen način življenja kot tudi strategije za prilagajanje na podnebne spremembe. To je še en korak na naši poti do zastavljenega cilja – ohranjanja Alp kot življenjskega prostora.

Rainer Siegele, Predsednik

Z novim projektom dynAlp-climate bomo ukrepom varstva podnebja segli do dna

Energijsko učinkovita gradnja – eden od številnih ukrepov za varstvo podnebja.
© Matthias Spiess

„Mi smo podnebjje“ ali „Podnebjje – naša skupna odgovornost“: slogani, ki jih lahko vidimo na vsakem vogalu in preberemo v vsaki reviji o življenjskem slogu. S podnebjem kot eno ključnih tem se danes ukvarjajo številni akterji tudi v Alpah, kjer še posebno občutijo vplive podnebnih sprememb. Žal pa se sprejemajo tudi ukrepi, ki načelu trajnostnega razvoja in varstvu narave nasprotujejo.

Za Omrežje občin je zato pomembno, da svoje člane podpira pri njihovih trajnostnih prizadevanjih za reševanje problematike podnebnih sprememb. Novi projekt dynAlp-climate, ki se bo začel izvajati julija letos, bo prav v ta namen ustvaril ustrezne podlage. V tem smislu je bilo že organizirano študijsko potovanje članov francoskega dela društva v avstrijski Vorarlberg, kjer so udeleženci od 14. do 16. septembra lahko spoznali, kako je urejeno področje energijsko učinkovite gradnje (gl. članek na str. 4). Še letos in v

začetku prihodnjega leta so na lokalni ravni načrtovane še druge dejavnosti, na katerih si bo mogoče izmenjati stališča o temah, značilnih za občine, saj bo tako mogoče pridobljeno znanje o podnebnih problemih prenesti neposredno na občine. Omrežje občin in projekt dynAlp-climate se bosta na razstavi Alpi 365 Expo v Torinu predstavila na razstavnem prostoru italijanske občine Massello (glej informacije o prireditvah na str. 3). Seveda ne smemo pozabiti na izmenjavo med regijami, zato bo 21. in 22. januarja v občini Mäder/A potekalo mednarodna konferenca o podnebjju (gl. informacije o prireditvah na str. 4). Navsezadnje bo v okviru projekta dynAlp-climate tudi na politični ravni prišlo do sprejetja nadaljnjih ukrepov varstva podnebja: namesto praznih besed bo Omrežje občin izdelalo seznam povsem konkretnih ukrepov, kako naj se občine trajnostno in sonaravno lotijo problematike podnebnih sprememb (gl. članek na str. 4).

Več informacij o programu, vsebini, dejavnostih in prireditvah na: <http://www.alpenallianz.org/sl/projekti/dynalp-climate-1/> (de/it/fr/sl).

Pogled s strani:

Mobilno – z veseljem, a tudi trajnostno!

Z električnimi kolesi se lahko na gorski vrh pripeljemo udobno tudi brez avtomobila!

© Unglaub

Danes pomeni mobilnost ravno toliko kot kakovostno življenje! Iz enega v drug kraj je treba prispeti hitro, udobno, neovirano, kolikor je le mogoče. Žal se pri tem mnogi raje usedejo v lasten avtomobil in ne za vožnjo z vlakom skupaj z drugimi ali celo za kolo in lastne noge. Tveganje, da bi lahko zamudili ali bi jim zagodlo slabo vreme, se jim očitno zdi preveliko. Seveda si vsak od nas želi biti čim bolj mobilen, pa ne le zaradi poklicnih razlogov: to dokazuje vedno večji delež prostočasnega prometa v strukturi celotnega prometa. Prostočasni promet se nikakor ne sme razvijati v škodo trajnostnega razvoja, saj trajnostna mobilnost še zdaleč ne pomeni neudobnega potovanja, ravno nasprotno!

Izreden pomen trajnostne mobilnosti so mnoge članice Omrežja občin prepoznale že pred časom in se danes zgledno ukvarjajo, deloma tudi prek projektov DYNALP², z uveljavljanjem in širjenjem ustreznih ukrepov. V tednu mobilnosti avstrijske Zveze za podnebje, ki je potekal po vsej Evropi, je južnotirolska občina Eppan/Appiano sodelovala pri organizaciji pobude Dan brez avtomobila – s kolesom na prelaz Mendel. Werfenwenske „kobilice“, avtomobili s pogonom na okolju prijazen bioplin, proizveden iz senožetne trave, so poleti lahko uporabljali vsi, ki so v Werfenweng/A pripotovali z vlakom. Tudi regija Južna Koroška – Karavanke/A si svoj naravni in kulturni prostor prizadeva varovati na podlagi zasnove solarne mobilnosti. Ambiciozno zastavljena projekta sta še Bus Alpin švicarske občine Sur za varstvo planine Flix in razvijanje strategij umirjanja prometa v Julijskih Alpah v Sloveniji.

Več informacij: <http://www.alpenallianz.org/sl/projekti/dynalp2/projekti-v-obcinah/> (de/it/fr/sl/en),

http://www.umwelt.bz.it/frame_aktuelles.htm (de/it),

http://www.umwelt.bz.it/frame_aktuelles.htm (de/it),

Občine si zaslužijo posebno pozornost

Omrežje občin na Arte TV

Vodja projekta DYNALP² je spremljala filmsko ekipo, ko je ta obiskala francoski Pays des Ecrins. Ob podpori omenjenega projekta je bila namreč opravljena okoljska ocena tamkajšnjih smučarskih območij Pelvoux-Vallouise in Puy-Saint-Vincent in zagotovljena podpora trajnostnemu razvoju v obeh smučarskih regijah. Kot je razvidno iz naslova dokumentarnega filma „Alpski turizem in podnebne spremembe“, avtorici Jutte Henkel in Dorothee Stromberg raziskujeta odziv alpskega turizma na podnebne spremembe ter poskušata prikazati, kako se zimska športna središča spopadajo z nevarnostjo podnebnih sprememb in pri tem poskušajo ravnati celo okolju prijazneje. V filmu nastopata tudi Claire Simon in Joël Giraud, član predsedstva Omrežja občin „Povezanost v Alpah“ in župan občine Argentière-La Bessée, s katerima so filmski ustvarjalci opravili intervju. Film bodo jeseni predvajali na Arte TV v oddaji Xenius, žal pa natančen datum še ni določen.

Infos: <http://www.alpenallianz.org/en/projects/dynalp2/approved-projects/417/> (fr/en)

Kratek posvet pred začetkom snemanja, Puy-Saint-Vincent/F © Frank Becht

Omrežje občin v najnovejši številki Revue de Géographie alpine

Omrežje občin se predstavlja v najnovejši številki mednarodne strokovne revije Revue de Géographie alpine/Journal of Alpine Research. Cristina Del Biaggio in Bernhard Debarbieux v prispevku z naslovom Institucionalizacija Alp: analiza na podlagi dveh vsealpskih mrežnih organizacij (Omrežje občin "Povezanost v Alpah" in Mreža zavarovanih območij v Alpah – Alparc) raziskujeta vlogo, ki jo imajo mrežne organizacije pri združevanju alpskih držav v skupno čezmejno regijo, ponazarjata pa tudi funkcije in izzive Omrežja občin ter vlogo CIPRE pri njegovi ustanovitvi in delovanju v praksi.

Dvojezični članki so objavljeni na <http://rga.revues.org/> (fr/en).

Nacionalna energetska pot Slovenija: po poteh učinkovite rabe in obnovljivih virov energije

Internetni portal Nacionalna energetska pot Slovenija (NEP) vzpostavlja prvo javno dostopno infrastrukturo raznolikih primerov dobre prakse učinkovite rabe energije (URE) in obnovljivih virov energije (OVE) v individualnih in skupinskih zgradbah v Sloveniji, ki jih je enostavno poiskati, obiskati ter pridobiti izkušnje iz prve roke.

S pomočjo portala lahko bodoči investitorji iz obsežne baze izberejo objekte, kjer so bili uporabljeni ukrepi URE in OVE in si jih nato ogledajo na licu mesta in se z lastnikom pogovorijo o njegovih izkušnjah. Bodoči investitorji (gospodinjstva, podjetniki, obrtniki itd.) si tako z ogledom in pogovorom olajšajo odločitve za energetske učinkovite investicije. Poleg tega ima NEP zelo pomembno izobraževalno vlogo, npr. za šolske in strokovne ekscurzije, bodisi načrtovalcev (arhitektov, projektantov) bodisi izvajalcev (gradbeniki, instalaterji).

Portal je dosegljiv na naslovu <http://nep.vitra.si/> (sl).

Kaj je novega v občinah

Fontainemore/I zaslužno do zelene zastave

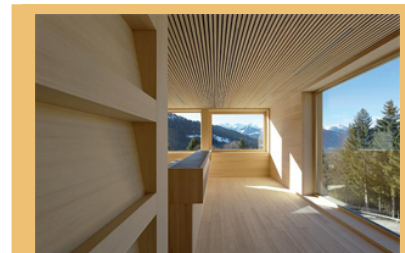
Občini Fontainemore (Dolina Aoste/I), članici našega združenja, je okoljevarstvena organizacija Legambiente za zgledno delovanje na področju varstva okolja v preteklih letih podelila pomembno priznanje – zeleno zastavo Alpske karavane. Kot so pojasnili predstavniki organizacije, je majhni občini, Fontainemore ima namreč le nekaj več kot 400 prebivalcev, z drugimi občinami in inštitucijami uspelo vzpostaviti kakovostno, tesno povezano mrežo, zlasti na področju trajnostnega turizma. Fontainemore pa ni le prva občina v aostanski dolini, ki je postala članica Omrežja občin, temveč je tudi prva občina v dolini, ki je pristopila k društvu Compagnia del Buoncammino. Pozitivno podobo občine dopolnjuje še podatek, da Fontainemore sodeluje tudi v drugih projektih, denimo s Skladom za okolje (Fondo per l'Ambiente – FAI) v okviru šolskega projekta z občino Cossilla S. Giovanni in Biella/I.

Vir: http://www.regione.vda.it/notizieansa/details_i.asp?id=72390 (it/fr)

Grosses Walsertal/A na poti v vzorčno regijo

Zelo smo veseli, da je v zadnjem času precej pozitivne pozornosti pritegnila avstrijska članica Grosses Walsertal. Maja 2009 je namreč prejela naziv Evropska destinacija odličnosti (European Destination of Excellence) zaradi svojih zglednih dejavnosti v regiji na področju turizma in varstva narave, zlasti ponudbe, ki je nastala v okviru Alchemille, projekta DYNALP². Poleg tega je „zeliščni projekt“ kot oblika doživljanja narave omenjen tudi v vodniku Mednarodne zveze prijateljev narave "Narava | doživljanje | regija". Zelo uspešno je bilo tudi na področju lesene gradnje: projekt stavbe občinskega centra v St. Geroldu v Avstriji je bil v kategoriji Gradnja javnih objektov odlikovan na natečaju vorarlberškega Združenja za kakovostno leseno gradnjo (holzbau_kunst). Prvo štirinadstropno stavbo iz domačega lesa so zgradila domača podjetja, za okolje je sprejemljiva z vseh vidikov. Poleg tega je to prvi javni objekt, ki so ga v Vorarlbergu zgradili v pasivnem standardu. Nič manj pomembna pa ni novica, da se je gorski sir iz doline Großwalsertal uvrstil med kmetijske proizvode in specialitete, ki se ponašajo z znakom "Genuss Region Österreichs" (Avstrijska dežela okusov). Omrežje občin nagrajencem izreka iskrene čestitke in jih na njihovi poti spodbuja k uspehom tudi v prihodnje.

Vir in več informacij: <http://stgerold.vol.at/news/tp:meinegemeinde:stgerold/artikel/innovativer-gemeindebau-mit-zentrumsflair/cn/news-20090615-05554052> (de), <http://www.nfi.at/leitfaden> (de), CIPRA International

Zmagovalka v kategoriji Gradnja javnih objektov je stavba občinskega centra v St. Geroldu/A, kjer je iz masivnega lesa izdelan celo jašek za dvigalo.
© vorarlberger holzbau_kunst

Prireditve

V Omrežju občin upamo, da se bomo tudi letos lahko predstavili na tako lepo urejenem razstavnem mestu.

© "Povezanost v Alpah"

Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ na razstavi Alpi365 Expo – gorski bienale 2009

Omrežje občin "Povezanost v Alpah" in novi projekt Omrežja občin dynAlp-climate ter italijanska občin Massello se bodo skupaj predstavili na razstavi Alpi365 Expo – gorski bienale, ki bo letos od 23. do 25. oktobra v Torinu. Ime razstave je obenem tudi program, ki želi pridobiti čim širše občinstvo in ga navdušiti za doživljanje in aktivno soočanje z gorskim svetom in to vseh 365 dni v letu. Sejem naj bi tudi prevzel vlogo platforme, namenjene podjetjem, katerih dejavnosti so osredotočene na gorske regije. Letošnjo prireditev organizira dežela Piemont, posvečena pa bo turizmu, kakovostnemu življenju, gospodarstvu, športu in kulturi.

Vir in več informacij na: <http://www.alpi365.it/> (it)

Razstava v Narodnem parku Les Ecrins: obiskovalci za obiskovalce

Nekoliko drugačno razstavo so postavili v hiši Narodnega parka v francoskem Vallouisu. Razstavo, ki bo na ogled še vse do konca leta, so poimenovali Les Ecrins – območje s karakterjem, na njej pa si razstavljenega slikovnega gradiva in besedil ne bo mogoče le ogledovali, temveč bodo razstavne predmete lahko izdelali oz. prispevali tudi obiskovalci sami. Pri tem so zaželeni izkušnje in doživetja posameznikov v parku in z njim. Prebivalci regije, na območju katere leži park, lahko svoje vtise popišejo na največ eni strani formata A4 in/ali jih predstavijo na eni ali več slikah. Več informacij na <http://www.ecrins-parcnational.fr/actus/50-accueil/288-expo-collective-participer.html> (fr)

Še nekaj prostih mest za konferenco Mesto in podeželje v dialogu, 16. in 17. 10. 2009

Konferenca bo potekala v Bad Reichenhallu v Nemčiji, osrednja tema bodo urbane in podeželske regije. Konferenca je v celoti brezplačna, na voljo je še nekaj mest. Prijave na: <http://www.alpenallianz.org/sl/aktualno/prijavnica> (sl/de/it/fr)

dynAlp-climate

Cilji varstva podnebja: politično pozicionirani in aktivni
Uspešen prenos znanja iz Vorarlberga v Francijo
Mednarodna konferenca o podnebnju
Bralni nasvet

Cilji varstva podnebja: politično pozicionirani in aktivni

Občinam članicam si bodo pri izvajanju trajnostnih ukrepov varstva podnebja in prilagajanja podnebnim spremembam pomagale s seznamom ustreznih ukrepov.

© Stephanie Hofschlaeger / Pixelio

V okviru projekta dynAlp-climate se bo Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ poleg povezovanja in izmenjave izkušenj z organizacijo različnih prireditev na lokalni, regionalni in mednarodni ravni ukvarjalo tudi s pripravo in izvajanjem političnih stališč.

Omrežje občin je s podpisom Ciprinega Pakta o podnebnju v Alpah konec leta 2008 na Alpsko konvencijo in njene pogodbenice že naslovilo zahteve in priporočila, da bi tako okrepilo politični vpliv programa dynAlp-climate. Poleg tega bo Omrežje občin dalo pobudo za sprejetje prostovoljne zaveze, na podlagi katere bodo občine pri preprečevanju podnebnih sprememb ravnale trajnostno in za naravo sprejemljivo. Izhajajoč iz tako oblikovanih ciljev, se bodo občine zavezale k odločnejšemu delovanju na področju varstva podnebja na lokalni ravni. Konkretno bo to pomenilo izdelavo specifičnih dogovorov lokalnih skupnosti o zavezujočih ciljih na podlagi obsežnih seznamov ukrepov. Trenutno poteka zbiranje številnih uspešnih primerov, da bi bil seznam ukrepov, ki bo podlaga za pripravo specifičnih izvedbenih načrtov, čim popolnejši. Do takrat se

lahko zainteresirani zgledujejo po odličnih projektih cc.alps. Zgledni projekti, pobude in dejavnosti, ki niso koristni samo za podnebje, ampak tudi za družbo, okolje in gospodarstvo, so na voljo na <http://www.cipra.org/sl/cc.alps/rezultati/primeri-dobre-prakse/primeri-dobre-prakse/> (de, fr, it, sl).

Uspešen prenos znanja iz Vorarlberga v Francijo

Od 14. do 16. septembra se je 23 županov, poslancev, arhitektov in tesarjev iz različnih občin, ki ležijo na območju francoskih Alp, mudilo v Vorarlbergu in širilo svoje znanje o energijsko učinkovitih zgradbah iz lesa regionalnega izvora kakor tudi s področja regionalne in okoljske politike. Francosko skupino so župani občin Mäder, Langenegg, Lech, St. Gerold in Hittisau sprejeli v svojih občinah, spregovorili so o konceptih varstva okolja in energijske učinkovitosti ter pokazali občinsko stavbo in druge javne objekte. Obsežen in raznolik program, živahna izmenjava in številne nove izkušnje so še okrepili prepričanje francoskih gostov, da bodo tudi sami začeli uresničevati kakovostne projekte in tako dajali dober zgled tudi drugim.

Nad vse bogato izmenjavo, ki je preseгла državne in jezikovne meje, so omogočili program dynAlp-climate, projekt CIPRE climalp in številne članice Omrežja občin "Povezanost v Alpah", ki so na tem področju zelo dejavne.

Več informacij na: <http://www.alpenallianz.org/sl/projekti/dynalp-climate-1/> (de/fr/it/sl), <http://www.cipra.org/sl/climalp/climalp1/> (de/fr/it/sl)

Predstavniki francoskih občin so obiskali avstrijsko občino Muntlix, kjer so si ogledali dvodružinsko hišo, ki je po obnovi postala energijsko varčna hiša .

© CIPRA International

Mednarodna konferenca o podnebnju

Trajnostno ravnanje s podnebnimi spremembami je v okviru projekta dynAlp-climate osrednja dejavnost Omrežja občin "Povezanost v Alpah" in to je tudi razlog, da bo od 21.–23. januarja 2010 v avstrijski občini na to temo potekala mednarodna konferenca. V okviru prireditve bodo lahko predstavniki občin izkoristili izmenjavo izkušenj, seznanili pa se bodo tudi o aktualnih projektih na področju varstva podnebja kakor tudi aktualnega stanja v raziskovalnih dejavnostih. Konferenca bo potekala v več sklopih: uvodnemu delu bo sledil praktični del, namenjen predstavitvi konkretnih primerov iz celotnega alpskega loka. Postavljene bodo tudi zanimive informativne stojnice, program pa bodo spremljale tudi strokovne ekskurzije v okolici.

Več informacij bo kmalu na voljo na www.povezanostvalpah.org (de, it, fr, sl).

Bralni nasvet

Climate Protection and Adaptation. Results of the klimazwei Research Programme. Institut der deutschen Wirtschaft Köln (IW) Forschungsstelle Ökonomie/Ökologie (Ed.) 2009, 89 strani. Nakup na: <http://www.klimazwei.de/Portals/0/klimazwei-Ergebnisbrosch%C3%BCre.pdf> (en/de)